SA’D BİN MUAZ (radıyallahü anh)

Eshâb-ı kiramın meşhûrlarından. İsmi, Sa’d bin Muaz bin Nu’man İmr-ul-Kays el-Ensârî, el-Evsî’dir. Babası Muaz bin Numan, annesi Kebşe binti Râfi’dir. Künyesi Ebû Amr, lakabı Seyyid-ül-Evs’dir. Yaklaşık olarak (m. 590) senesinde Medine-i Münevvere’de doğdu. 5 (m. 627) senesinde Hendek Savaşında şehîd oldu. Müslüman olmadan önce, Medine’de bulunan Evs kabilesinin ve Benî Abd-ül-Eşheloğullarının reîsi idi. Evs kabilesi içinde Abd-ül-Eşheloğulları, çok zengin ve itibarlı olup, Sa’d bin Muaz’ın sözlerini derhal kabûl ederler ve O’na tâbi olurlardı. Bu bakımdan kabile içerisinde en ileri gelen bir kimse olarak kabûl edilirdi.

Sa’d bin Muaz’ın müslüman olması başlı başına mühim bir hâdisedir. Çünkü O müslüman olunca, O’na bağlı olan kabilesi de O’nun bu teklifi ile müslüman oldu. Böylece Medine’de İslâmiyet süratle yayıldı.

Muhammed aleyhisselâmın bi’setinin onuncu yılı başlarında Medine’den gelen 12 kişi, Peygamberimizle (aleyhisselâm) görüşüp müslüman oldular. Birinci Akabe bîati denilen bu görüşmeden sonra, Medinelilerin kendilerine Kur’ân-ı kerîmi ve İslâmiyeti öğretecek bir öğretmen istemeleri üzerine, Peygamberimiz (aleyhisselâm) Mus’ab bin Umeyr’i bu iş için Mekke’den Medine’ye gönderdiler. Mus’ab bin Umeyr Medine’de fevkalâde bir gayretle çok kimsenin müslüman olmasını sağladı. Faaliyetlerini yürütmek üzere Sa’d bin Muaz’ın teyzesinin oğlu olan Es’ad bin Zürare’nin evinde yerleşmişti. Bu sebeple Sa’d bin Muaz, o zaman Arablar arasında akrabaya karşı hakaretten kaçınmak âdet olduğu için teyzesinin evine gidip bu işe mâni olma teşebbüsünde de bulunamadı. Kendisi bir kabile reîsi olarak bu işe el koymak istiyordu. Bu maksatla kabilesinin ileri gelenlerinden Üseyd bin Hudayr’a, “Sen git şu bizim hânemize gelen kişiyi gör ne yapacaksan yap. Es’ad benim teyzemin oğlu olmasaydı bu işi sana bırakmazdım.” dedi. Bunun üzerine Üseyd bin Hudayr, mızrağını alıp, Mus’ab bin Umeyr’in bulunduğu eve gitti. Ancak oraya varınca O’nun tatlı konuşması ile insanın kalbine işleyen sözlerini ve hoş sesiyle okuduğu Kur’ân-ı kerîm âyetlerini dinleyince, kendinden geçip, “Bu ne güzel şey!” dedi. Sonra da “bu dine girmek için ne yapmak lâzımdır,” dedi. Anlattılar ve Üseyd bin Hudayr, kelime-i şehâdet söyleyerek müslüman oldu. Büyük bir huzûr içerisinde olduğu halde Mus’ab bin Umeyre dönerek, “Arkamda bir âlim var. Ben hemen gidip onu size göndereyim. Eğer o müslüman olursa Medine’de O’nun kavminden îmân etmedik hiç kimse kalmaz...” diyerek kalkıp süratle gitti. Doğruca Sa’d bin Muaz’ın yanına vardı.

Sa’d bin Muaz O’nu görünce, “Yemîn ederim ki Üseyd buradan gittiği yüzle gelmiyor” dedi. Sonra da, “Ne yaptın yâ Üseyd?” diye sordu. Üseyd bin Hudayr, Sa’d bin Muaz’ın müslüman olmasını çok arzu ettiği için, “O kişiyle (Mus’ab bin Umeyr ile) konuştum, onların bir fenâlığını görmedim. Yalnız duyduk ki, Benî Hâriseoğulları teyze oğlun Es’ad’ın böyle bir kimseyi evinde barındırmasından kuşkulanarak teyzenin oğlunu öldürmek için harekete geçmişler.” dedi. Bu sözler Sa’d bin Muaz’a çok dokundu. Çünkü bir kaç sene önce yapılan bir savaşta, Benî Hâriseoğullarını yenip, Hayber’e sığınmaya mecbûr etmişlerdi. Bir sene sonra da affedip, memleketlerine dönmelerine izin vermişlerdi. Buna rağmen onların böyle bir tavır takınmaları düşüncesi Sa’d bin Muaz’ı çok kızdırmıştı. Halbuki işin aslında böyle bir hareketleri yoktu. Üseyd bin Hudayr böyle bir hileye başvurarak, Sa’d bin Muaz’ın teyzesine ve teyzesinin oğlu Es’ad bin Zürare’ye dolayısıyla Mus’ab bin Umeyr’e zarar vermesini önlemek istedi. Böylece onların tarafına geçmesini ve nihâyet müslüman olmasını temin etmek gayretinde idi.

Sa’d bin Muaz, Üseyd bin Hudayr’ın bu sözleri üzerine hemen yerinden fırlayıp, Es’ad bin Zürare’nin yanına gitti. Oraya varınca baktı ki, Hazreti Es’ad ile Mus’ab bin Umeyr son derece huzûr ve sükûn içerisinde oturup, sohbet ediyorlar. Yanlarına yaklaşıp, “Ey Es’ad aramızda akrabalık olmasaydı sen bunları yapamazdın...” dedi. Bu sözlere Hazreti Mus’ab bin Umeyr cevap vererek, “Ey Sa’d, hele biraz dur, oturup bizi dinle, anla, sözlerimiz hoşuna giderse ne âlâ, eğer sözlerimizi beğenmezsen biz bunu sana teklifden vazgeçeriz. Bizi bırakır gidersin” dedi. Sa’d bin Muaz bu yumuşak ve tatlı sözler karşısında sakinleşip, bir kenara oturarak onları dinlemeye başladı.

> Mus’ab bin Umeyr, Sa’d bin Muaz’a önce İslâmiyeti anlattı. İslâmiyetin esaslarını açıkladı. Sonra tatlı ve güzel sesiyle Kur’ân-ı kerîmden bir miktar okudu. O okudukça Sa’d bin Muaz’ın hâli değişiyor, kendinden geçiyordu. Kur’ân-ı kerîmin eşsiz belagatı karşısında kalbi yumuşadı ve büyük bir tesir altında kaldı. Kendini tutamayıp, “Siz bu dine girmek için ne yapıyorsunuz?” dedi. Mus’ab bin Umeyr hemen O’na kelime-i şehâdeti öğretti. O da, “Eşhedü enlâ ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlûh” diyerek müslüman oldu. Sa’d bin Muaz müslüman olmaktan duyduğu huzûr ve sevinç içerisinde yerinde duramaz oldu. Hemen evine gidip öğrendiği gibi gusül abdesti aldı. Sonra da kavminin toplanmasını istedi. Üseyd bin Hudayr’ı yanına alıp, kavminin toplandığı yere gitti. Benî Eşheloğullarına hitaben, “Ey Benî Abd-ül-Eşhel, siz beni

nasıl tanırsınız?” dedi. Onlar da hep bir ağızdan, “Sen bizim reîsimiz ve büyüğümüzsün, biz sana tâbiyiz.” dediler. Sa’d bin Muaz, onların bu sözleri üzerine, “O hâlde hepinize haber veriyorum. Ben müslüman olmakla şereflendim. Sizin de Allahü teâlâya ve O’nun Resûlüne îmân etmenizi istiyorum. Eğer îmân etmezseniz sizin hiçbirinizle konuşmayacağım, görüşmeyeceğim...” dedi.

Benî Abd-ül-Eşheloğulları, reîsleri Sa’d bin Muaz’ın müslüman olduğunu ve kendilerini de İslama davet ettiğini duyar duymaz hep birlikte müslüman oldular. O gün akşama kadar Medine semâlarını kelime-i şehâdet ve tekbir sedâlarıyla çınlattılar. Bu hâdiseden kısa bir müddet sonra bütün Medine halkı, Evs ve Hazrec kabileleri İslâmiyeti kabûl edip, îmân ettiler. Her ev İslâm nûruyla aydınlandı. Sa’d bin Muaz ve Üseyd bin Hudayr, kabilelerine âit bütün putları kırdılar. Bu durum sevgili Peygamberimize (aleyhisselâm) bildirildiğinde çok memnun oldu. Mekkeli müslümanlar sevince gark oldular. Bu sebeple O seneye (m. 621) sevinç yılı denildi. Resûlullah (aleyhisselâm) Medine’ye hicret ettikten sonra bu hâdiseye işâret ederek, “Ensâr hânedanından en hayırlısı Neccâroğullarının hânedanıdır. Sonra Abd-ül-Eşhel hânedanıdır.” buyurdu.

Sa’d bin Muaz (radıyallahü anh), ikinci Akabe bîatında bulunup, Resûlullah’a (aleyhisselâm) bîat etti. Bu bîatte bulunanlar Resûlullah’ı (aleyhisselâm) canları gibi koruyacaklarına ve gerekirse bu husûsta mallarını ve canlarını feda edeceklerine söz verdiler.

Peygamberimiz (aleyhisselâm) Medine-i Münevvere’ye hicret edince Sa’d bin Muaz’ı (radıyallahü anh), Sa’d İbn-i Ebî Vakkas (radıyallahü anh) ile kardeş yaptı. Hicretten sonra beş sene kadar yaşadı. Sa’d bin Muaz, Medine’nin ileri gelenlerinden ve reîslerinden olduğu için, Mekke’ye gidip, Kâ’be’yi tavaf ederdi. Müşrikler bu sebeple ona dokunamazlardı. Bu ziyâretlerinden birinde Ebû Cehil karşısına çıkıp, siz bizim dinimizden ayrılanları himâye ettiniz. Onlara her yardımda bulundunuz. Eğer burada seni himâyesine alanlar olmasaydı seni öldürürdüm. Dönüp çocuklarına kavuşamazdın demişti. Sa’d bin Muaz, Ebû Cehil’in bu tehditli sözleri karşısında gayet cesurane cevap vermişti. Ona şöyle dedi: “Eğer böyle bir şeye kalkışırsan, Medine yakınından geçen ticâret yolunu keser, seni bir daha oralara ayak bastırmam” dedi. Bunları söylerken sesi öyle gürlüyordu ki yanında bulunan Ümeyye bin Halef, sesini biraz alçalt bu kişi bu vâdînin meşhûrudur, demişti. Bunun üzerine Sa’d bin

Muaz daha gür bir sesle yemîn ederim ki Resûlullah (aleyhisselâm) bize senin katl olunacağını haber verdi, dedi. Ebû Cehil bu sözleri işitince şaşkına döndü. Mekke'de mi öldürüleceğim deyince orasını bilmem cevabını verdi. Ebû Cehil bunu bildiği için Bedir Savaşında her ne kadar Mekke'den çıkmamak istemişse de çevresinin ayıplaması üzerine Bedir'e gelmişti. Nihâyet Peygamberimizin (aleyhisselâm) buyurduğu gerçekleşip, Ebû Cehil katledildi.

Sa'd bin Muaz Bedir Savaşı'na katılarak, Bedir Eshâbından olmakla da şereflendi. Bedir Savaşı başlamadan önce, Peygamberimiz (aleyhisselâm) Mekkeli müşriklerin bir ordu hazırlayıp, Medine'ye doğru harekete geçtiklerini haber alınca bir meşveret meclisi kurup, Eshâb-ı kiram ile istişâre yaptı. Bu istişâre sırasında Sa'd bin Muaz da söz alıp, şöyle konuştu: "Yâ Resûlallah, biz sana inandık. Bize getirdiğin Hazreti Kur'ân'ın hak olduğuna şehâdet ettik. Sen nasıl arzu edersen öyle yap. Sen bize denizi gösterip dalsan biz de seninle birlikte dalarız. Ensârdan (Medineli müslümanlardan) tek kişi dahi geri dönmez. Biz sözümüzde duracağız." dedi. Bu sözler Resûlullah'ı (aleyhisselâm) çok memnun etti. Bundan sonra da Sa'd bin Ubade aynı şekilde konuşunca, Bedir Savaşı hazırlığı başladı. Sa'd bin Muaz bu savaşta Evs kabilesinin başında bulundu.

Bedir Savaşı'ndan sonra Uhud Savaşı'na da katılan Sa'd bin Muaz (radıyallahü anh) gösterdiği cesâret ve kahramanlıkla Eshâb-ı kiram arasında çok sevildi. Bu savaşta oğlu Amr bin Sa'd şehîd oldu. Uhud Savaşı'nda Peygamberimiz (aleyhisselâm) yaralanmıştı. Sa'd bin Muaz, Sa'd bin Ubade ile birlikte Peygamberimizin (aleyhisselâm) yaralarını sarıp, tedâvi etti. Sa'd bin Muaz müşriklerle yapılan Hendek Savaşı'na da katıldı. Bu savaşın yapıldığı sırada, sağlam kalelerden olan Hârisoğulları kalesinde Sa'd bin Muaz'ın annesiyle birlikte bulunan Hz Âişe şöyle anlatmıştır: "O gün şiddetli bir ses duydum. Baktım ki, Sa'd bin Muaz yanında yeğeni ile savaşa gidiyordu. Kılıcını kuşanmış gür sesle şu şiiri okuyordu:

"Şiddetli bir cihad başlayacak yok hiçbir engel

Ölümden kaçılır mı hiç gelip çatınca ecel"

> Bunu işiten Sa'd bin Muaz'ın annesi oğlum koş arkadaşlarına yetiş, dedi. Hendek Harbinde; Sa'd bin Muaz büyük bir kahramanlık göstererek savaşıyordu. Savaş sırasında İbni Araka adlı bir müşrikin attığı ok ile kolundan yaralandı. Ok atardamara isâbet edip, çok kan kaybına sebep

oldu. Hazreti Sa’d yaralı bir halde etrâfındakilerin kanı durdurmak için uğraştıklarını görerek, durumunun ciddi olduğunu anladı ve “Yâ Rabbi, Kureyş harbe devam edecekse bana ömür ihsân eyle. Çünkü senin Resûlüne (aleyhisselâm) eziyet eden, O’nu yalanlayan bu müşriklerle savaşmaktan hoşlandığım kadar başka bir şeyden hoşlanmıyorum. Eğer aramızdaki harp sona eriyorsa beni şehîdlik mertebesine yükselt. Fakat, Benî Kureyza’nın akıbetini görmeden rûhumu kabzetme,” diyerek duâ etti. Peygamberimiz (aleyhisselâm) mescidde bir çadır kurdurarak Sa’d bin Muaz’ı oraya yatırttı. Beni Eslem kabilesinden Refide’yi de O’nun tedâvisine memur etti. Orada yattığı sırada Peygamberimiz (aleyhisselâm) sık sık yanına gelip, halini sorardı. Peygamberimiz (aleyhisselâm) Hendek Savaşı sona erince, derhal Benî Kureyza yahudileri üzerine hareket emri verdi. Benî Kureyza yahudileri Peygamberimizle (aleyhisselâm) anlaşma yaptıkları halde Hendek Savaşı’nın en kritik anında, müşrikler tarafına geçmişler, müslümanları arkadan vurmaya kalkmışlardı. Sa’d bin Muaz (radıyallahü anh) böyle yapmamaları için onları ikâz etmişti. Fakat dinlememişlerdi. Bu sebeple Hendek Savaşı’ndan hemen sonra Benî Kureyza yahudileri muhasara altına alındı. Bu kuşatma bir ay sürdü. Sonunda teslim oldular. Haklarında verilecek hüküm için Sa’d bin Muaz’ı hakem olarak istediler. Onların bu isteği üzerine Peygamberimiz (aleyhisselâm), Sa’d bin Muaz’ı (radıyallahü anh) yattığı çadırından getirtti. O yahudilere “Ne hüküm verirsem râzı mısınız?” dedi. Evet râzıyız dediler. Bunun üzerine Sa’d bin Muaz, Benî Kureyza erkeklerinin boynunun vurulmasına hükmetti. Bu hüküm gereğince erkeklerin boynu vuruldu. Kadınlar ve çocuklar esîr alınıp, mallarına el konuldu. Benî Kureyza’dan bazı erkekler ise müslüman olup, kurtuldular. Sa’d bin Muaz bu hükmü verince Peygamberimiz (aleyhisselâm) “Onlar hakkında Allahın ve Resûlünün hükmüyle hükmettin.” buyurdu.

Sa’d bin Muaz, Benî Kureyza yahudileri hakkındaki hükmü verdikten sonra tekrar çadırına götürüldü. Yarası ağırlaşıp, durumu şiddetlenmişti. Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) yanına gelip onu kucakladı ve “Allahım; Sa’d, senin rızan için senin yolunda cihad etti. Resûlünü de tasdîk etti. Ona kolaylık ihsân eyle...” buyurarak duâ etti. Sa’d bin Muaz Peygamberimizin (aleyhisselâm) bu sözlerini duyunca gözlerini açıp şöyle fısıldadı. “Yâ Resûlallah! Sana selâm ve hürmetler ederim. Senin,

Allahü teâlânın peygamberi olduğuna şehâdet ederim.” Bundan sonra Sa’d bin Muaz’ın yakınları onu kaldığı çadırdan Abd’ül-Eşheloğullarının evine götürdüler. O gece durumu çok ağırlaşmıştı. Cebrâil aleyhisselâm Peygamber efendimize (aleyhisselâm) gelip “Yâ Resûlallah! Bu gece senin ümmetinden vefât edip de vefâtı melekler arasında müjdelenen kimdir?” dedi. Bunun üzerine Peygamberimiz (aleyhisselâm) hemen Sa’d bin Muaz’ın halini sordu. Evine götürüldüğünü söylediler. Peygamberimiz (aleyhisselâm) yanında Eshâb-ı kirâm’dan bazıları olduğu halde süratle Sa’d bin Muaz’ın yanına gitti. Yolda süratli gitmeleri sebebiyle Eshâb-ı kiram yorulduk Yâ Resûlallah dediler. Melekler Hanzala’nın cenâzesinde bizden önce bulundukları gibi Sa’d’ın da cenâzesinde bizden önce bulunacaklar biz önce yetişemeyeceğiz, buyurarak hızlı gitmelerinin sebebini açıkladı. Peygamberimiz (aleyhisselâm) Sa’d bin Muaz’ın yanına gelince Onu vefât etmiş olarak buldu. Baş ucuna durup; Sa’d bin Muaz’ın künyesini söyleyerek “Ey Ebû Amr sen reîslerin en iyisi idin. Allah sana se’âdet, bereket ve en hayırlı mükâfatı versin. Allaha verdiğin sözü yerine getirdin. Allah da sana va’d ettiğini verecektir.” buyurdu. Bu sırada Sa’d bin Muaz’ın annesi ağlayarak şu beyti okudu:

“Nasıl dayanabilir vah yazık annesine,
Tahammül ister, ağlarım başıma gelene...”

Eslem bin Haris şöyle anlatmıştır: Resûlullah (aleyhisselâm) Sa’d bin Muaz’ın evine geldi. Biz kapıda bekliyorduk. Resûl-i Ekrem (aleyhisselâm) içeri girdi. Biz de peşinden yürüdük. İçerde Sa’d bin Muaz’ın cenâzesi vardı. Başka kimse yoktu. Resûlullah (aleyhisselâm) adımlarını gayet geniş açarak yürüyordu. Bu durumu görünce yavaşladım. Durmamı işâret edince de durdum. Sonra da geriye döndüm. Resûlullah (aleyhisselâm) içerde bir müddet durdu. Sonra dışarı çıktı. Çıkınca Yâ Resûlallah niçin adımlarınız geniş yürüdünüz dedim. “Böylesine kalabalık bir mecliste bulunmadım, (Melekler dolmuştu) Meleğin biri beni kanadı üzerine aldı da ancak öyle oturabildim.” buyurdu. Sonra: Sa’d bin Muaz’ın lakabını söyleyerek, “Sana afiyet olsun Yâ Ebâ Amr! Sana afiyet olsun Yâ Ebâ Amr! Sana afiyet olsun Yâ Ebâ Amr.” buyurdu.

Onun vefâtı Resûlullah (aleyhisselâm) ve Eshâb-ı kirâm’ı çok üzdü, gözyaşı döküp ağladılar. Cenâzesinde bütün Eshâb-ı kiram toplandı.

Peygamberimiz (aleyhisselâm) cenâze namazını kıldırdı, cenâzesini taşıdı. Eshâb-ı kiram Sa'd bin Muaz'ın (radıyallahü anh) cenâzesini taşırken Yâ Resûlallah (aleyhisselâm) biz böyle kolay taşınan cenâze görmedik dediler. Bunun üzerine Peygamberimiz (aleyhisselâm) melekler indi onu taşıyorlar buyurdu. Cenâzesi giderken münâfıklar da kötülemek için ne kadar da hafif dediklerinde, Peygamberimiz (aleyhisselâm) Sa'd'ın cenâzesine yetmişbin melek indi. Şimdiye kadar yeryüzüne bu kadar kalabalık halde inmemişlerdi, buyurdu. Ebû Sa'îd'il Hudrî dedesinin şöyle dediğini nakletmiştir: "Sa'd bin Muaz'ın (radıyallahü anh) kabrini kazanlardan biri de bendim. Ona kabir kazmaya başlayınca biz kazdıkça etrâfa kabirden misk kokusu yayıldı." Şurahbil bin Hasene de şöyle demiştir: "Sa'd bin Muaz defn edilirken birisi kabrinden bir avuç toprak almıştı. Sonra onu evine götürünce o toprak misk oldu. Cenâzesi kabre indirilirken Peygamberimiz (aleyhisselâm) kabri başında oturup, mübârek gözleri yaşardı ve mübârek sakalını eliyle tutup çok üzüldü. Hadîs-i şerîfte "Sa'd İbn-i Muaz'ın ölümünden dolayı arş titredi."buyuruldu. Bir defasında Peygamberimize (aleyhisselâm) çok kıymetli bir elbise hediye edilmişti. Eshâb-ı kiram ne kadar güzel dediklerinde "Sa'd bin Muaz'ın Cennetteki mendilleri bundan daha güzeldir." buyurdu.

Sa'd bin Muaz'ın (radıyallahü anh) şehîd olması mühim bir hâdise idi. O daha ilk müslüman olduğu sırada onun vasıtasıyla emiri bulunduğu Medine'deki Evs kabilesi tamamen müslüman olmuştu. Bütün güçleriyle İslama hizmet ettiler. Sa'd bin Muaz ancak beş sene kadar Resûlullah (aleyhisselâm) ile beraber bulunup, dâima cihad etti. Se'âdetle yaşadı. 37 yaşında olduğu halde genç olarak şehîd oldu ve rahmete kavuştu. Hazreti Âişe vâlidemiz, Sa'd bin Muaz'ın (radıyallahü anh) vefâtı Eshâb-ı kirâm'ı çok üzdü. Odamda olduğum halde Hazreti Ebû Bekir'in ve Hazreti Ömer'in O'nun için ağladıklarını işittim, buyurmuştur. Sa'd bin Muaz'ın vefâtı üzerine Eshâb-ı kirâm'dan meşhûr şair Hassan bin Sabit ağlayarak bir şiir söylemiştir. Bu meşhûr şiirin tercümesi şöyledir:

"Yemîn ederim ki, gözlerimden yaşlar, çağlayanlar gibi aktı.
Layıktır bu gözlere Sa'd için yaşlar boşalması...

Koca bir şehîd savaş meydanında kalmış, acılarla inleyen gözler, Onun için hüzünlü.
Allahın dîni uğrunda can veren şehîdlerle (Sa'd) Cennetin vârisi, en şerefli yolcu olmuş...

Ey Sa’d, bize veda edip gittinse, karanlık kabirde kaldırışa da sen herkesin görebileceği yüksek bir makamda, övgü ve şeref elbiselerine bürünmüşsün.

Ey Sa’d, Benî Kureyza hakkında verdiğin hüküm Allahü teâlâ’nın hükmüne muvafık oldu...

Her ne kadar zamanın musîbetleri sana eziyet verdilerse de ebedi Cennetleri verip, bu dünyâyı (senden) satın aldılar...

Ey Sa’d, sadıkların (senin gibi şehîdlerin) varacağı yer (Cennet) ne güzeldir. Bir gün çağırıldıkları zaman...”

Hassan bin Sabit, Eshâb-ı kirâm’ın şehîdleri için ağlayarak yazdığı bir şiirinde şöyle demiştir: “Gönül o kadar coştu, o kadar yükseldi ki, Cennette olan şehîd dostlarım Tufeyl, Râfi’ ve Sa’d’ı yâd etti. Onlarsız evlerin ıssız ve harabe kaldığını görüp, (Onları) hatırladım...”

Sa’d bin Muaz genç yaşta vefât ettiği için hadîs-i şerîf rivâyeti azdır. Sadece Sahih-i Buhârî’de rivâyet ettiği bir hadîs-i şerîf vardır. Diğer bir rivâyeti de Enes bin Mâlik’in kendisinden naklettiği Sa’d bin Rebî’nin Uhud Savaşı’nda şehîd edilme hadîsesidir.

Sa’d bin Muaz hazretleri, buyurdu ki: “Müslüman olduğum günden beri namaz kılarken hatırıma hiç bir şey getirmedim. Resûl-i ekremin her söylediğinin hak olduğuna inandım, kabûl ettim.”

“Ben üç şeyde kuvvetli olduğum kadar, hiçbir şeyde kuvvetli olmadım. Birincisi namazdadır. Müslüman olduğumdan beri başladığım hiç bir namazda, bir an önce bitirsem diye hatırıma bir şey gelmedi. İkincisi; bir cenâzeye yardıma çıktığımda cenâze defin edilinceye kadar, ölümden başka hatırımdan hiç bir şey geçmezdi. Üçüncüsü; Resûlullah’ın (aleyhisselâm) her buyurduğunu kabûl ettim, bunda hiç tereddüt etmedim.”

---

1) Tabakat-ı İbn-i Sa’d cild-3, sh. 420
2) El-A’lâm cild-3, sh. 88
3) El-İsâbe cild-2, sh. 37
4) Tehzîb-üt-tehzîb cild-3, sh. 481
5) Tehzîb-ül-esmâ ve’l-luga cild-1, sh. 214
6) El-İstiâb (İsâbe kenarında) cild-2, sh. 27
7) Tam İlmihâl Se’âdet-i Ebediyye sh. 1059

8) Eshâb-ı Kirâm sh. 388
9) Câmi-ul-kerâmât-il-evliyâ cild-1, sh. 83

www.ehlisunnetbuyukleri.com